

Кропивницький фаховий коледж харчування та торгівлі

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні циклової комісії
обліково-економічних дисциплін
протокол №1 від 30.08.2023
Голова циклової комісії

 Інна ЩЕРБАК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК 18 ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Освітньо-професійна програма	«Облік і оподаткування»
Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Семестр	5 - БСО
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	5/150
Мова викладання	Українська
Розробник	Наталія БІРЗУЛ, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії
Предмет вивчення навчальної дисципліни	Предметом вивчення навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку» є облікова інформація підприємств, способи, методи та системи обробки бухгалтерської інформації, автоматизація обробки звітності, а також методичні, організаційні та практичні засади обліку, контролю та аналізу діяльності суб'єктів господарювання з використанням інформаційних технологій.

Мета навчальної дисципліни	Метою викладання дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок щодо створення та застосування інформаційних систем (ІС) в обліку з використанням нових програмних засобів, інформаційних технологій (ІТ) та засобів телекомунікації.
Компетентності, заплановані знання та вміння	Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування», а саме: Загальні компетентності: ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
	Спеціальні компетентності: СК 3. Здатність відображати інформацію про господарські операції суб'єктів господарювання в обліку, систематизувати їх, узагальнювати у звітності й інтерпретувати для задоволення інформаційних потреб осіб, що ухвалюють управлінські рішення. СК6. Здатність здійснювати обліково-аналітичні процедури із застосуванням спеціалізованих програмних засобів і комп'ютерних технологій. СК8. Здатність використовувати методи обліку і оподаткування на підприємстві. У результаті вивчення дисципліни здобувачі освіти повинні знати: <ul style="list-style-type: none"> • організаційні форми автоматизації бухгалтерського обліку; • стан і напрямки підвищення рівня автоматизації бухгалтерського обліку; • основні принципи і специфіку автоматизації облікової інформації; • технологію та методологію її обробки в умовах АРМ. вміти: <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю та оподаткування; • формувати фінансову, управлінську, податкову та статистичну звітність установ, а також правильно інтерпретувати отриману інформацію; • формувати і надавати обліково-аналітичну інформацію для ухвалення управлінських рішень з метою підвищення ефективності бізнесу.
Заплановані результати навчання	Програмні результати навчання: РН2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової, статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв'язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств. РН7. Характеризувати господарські операції та процеси, вміти документально їх оформлювати для відображення в обліку підприємств. РН8. Формувати й аналізувати фінансову, податкову і статистичну звітність для визначення показників забезпеченості підприємства ресурсним потенціалом та його ефективного використання. РН10. Формувати і надавати обліково-аналітичну інформацію для ухвалення управлінських рішень з метою підвищення ефективності бізнесу.

	PH12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для розв'язання задач з обробки даних у сфері професійної діяльності.
Зміст дисципліни	<p>Програма навчальної дисципліни</p> <p>Модуль 1. Інформаційні системи і технології в обліку</p> <p>Змістовий модуль 1. Основи створення і функціонування інформаційних систем і технологій</p> <p>Тема 1. Інформаційні системи і їх роль в управлінні економікою</p> <p>Структура та функції інформаційної системи. Зміст дисципліни. Головні завдання та риси ІС. Призначення ІС.</p> <p>Методологічні основи та організація бухгалтерського обліку в умовах автоматизованого оброблення даних. Обов'язковість бухгалтерського обліку на підприємстві. Принципи основ організації системи бухгалтерського обліку з використання АРМів. Основні типи організації автоматизованих інформаційних систем обліку.</p> <p>Форма та реєстри бухгалтерського обліку. Переваги та недоліки ручної та комп'ютерної форм автоматизації бухгалтерського обліку.</p> <p>Загальна характеристика та класифікація інформаційних систем обліку. Сутність інформаційної системи обліку. Інформаційне, технічне, програмне, математичне, правове, економічне забезпечення. Підсистеми інформаційної системи бухгалтерського обліку</p> <p>Тема 2. Економічна інформація, засоби її формалізованого опису та організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації</p> <p>Сутність економічної інформації, класифікація її за певними ознаками: відповідно до виконуваних функцій управління, за технологією оброблення. Особливості економічної інформації. Вимоги до інформації.</p> <p>Склад інформаційного забезпечення. Позитивні результати від вдосконалення інформаційного забезпечення. Передумови, що впливають на ефективність прийнятих рішень з управління. Роль інформаційного забезпечення в забезпеченні дієвості управління. Позамашинне інформаційне забезпечення. Документи, як основні носії інформації. Засоби організації та ведення поза машинної інформаційної бази.</p> <p>Машинні джерела інформації. Засоби організації та ведення бази.</p> <p>Тема 3. Інформаційні технології оброблення економічної інформації</p> <p>Сутність сучасної інформаційної технології. Класифікація інформаційних технологій за ознаками.</p> <p>Автоматизоване робоче місце (АРМ) бухгалтера: призначення, функції та його рівні. Сутність АРМБ, призначення. Три етапи технології організації обліку в умовах АРМ бухгалтера.</p> <p>Комплекси задач та програмні комплекси по автоматизації обліку у малих підприємствах. Принципи створення автоматизованих інформаційних систем.</p>

Необхідність вдосконалення аналізу, обліку та контролю на основі сучасних інформаційних технологій. Ефективність використання автоматизованих систем управління. Асортимент на ринку бухгалтерських програм.

Змістовний модуль 2. Особливості автоматизації обліку з прикладною програмою MASTER:Бухгалтерія

Тема 4. Налаштування програми MASTER:Бухгалтерія до вирішення завдання

Ознайомлення з програмою, параметрами системи. Призначення та основні можливості програми. Порядок введення основних відомостей про підприємство, інформації про номенклатурні позиції, про ділових партнерів підприємства.

Додавання нового контрагента. Створення та зміна об'єкта функціонування. Створення підрозділів та їх підпорядкування (структурна входимість). Додавання інформації про власний рахунок організації. Завантаження працівників з шаблону. Доналаштування параметрів обліку та підрозділів.

Порядок створення довідників: контрагентів, номенклатури, місця зберігання. Виконання дій з довідниками.

Порядок введення документів, журналів, звітів, констант. Ознайомлення з планом рахунків бухгалтерського обліку.

Тема 5. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій. Облік операцій з експорту та імпорту

Формування прибуткових касових ордерів. Формування видаткового касового ордеру. Формування касової книги. Створення платіжного доручення, виписки банку. Формування стандартних звітів по рахункам.

Створення на налаштування власного валютного рахунку. Створення іноземного контрагента та договору з ним. Порядок формування: рахунку на послуги отримані (імпорт) та акту отриманих послуг (імпорт), рахунку постачальника ТМЦ (імпорт), документу ВМД (імпорт), рахунку покупцеві ГП і ТМЦ (експорт) та документу відвантаження ГП і ТМЦ(експорт), рахунку на послуги надані (валюта) та акту наданих послуг (експорт), платіжного доручення в валюті.

Тема 6. Автоматизація обліку операцій із запасами

Порядок формування документів по надходженню та реалізації товарів в оптовій та роздрібній торгівлі. Послуги сторонніх організацій. Звітність та інвентаризація матеріально-відповідальних осіб. Повернення товарів від покупця. Повернення постачальнику ТМЦ. Списання або оприбуткування ТМЦ по результатам інвентаризації. Податковий облік.

Порядок формування банківських документів по передоплаті та без передоплати по розрахункам з постачальниками та покупцями. Готівкові та безготівкові розрахунки з контрагентами. Формування стандартних звітів по рахункам бухгалтерського обліку.

Тема 7. Автоматизація обліку операцій із необоротними активами

Надходження необоротних активів. Порядок формування документів на введення в експлуатацію, передачу обладнання в монтаж, нарахування амортизації.

Вибуття необоротних активів. Порядок формування документів на переміщення основних засобів, модернізацію, списання основних засобів. Порядок проведення інвентаризації основних засобів.

Тема 8. Автоматизація обліку праці та заробітної плати

Порядок формування документів по кадровому обліку. Облікова політика по персоналу. Порядок формування документів по нарахуванні заробітної плати працівникам. Порядок нарахування лікарняних та відпускних. Утримання із заробітної плати. Виплата заробітної плати окремими касовими ордерами, через банк. Перерахування податків та обов'язкових платежів відповідним органам.

Тема 9. Автоматизація операцій з виробництва продукції

Порядок формування документів: нормативна калькуляція продукції, послуг; Вимога-накладна, Внутрішнє переміщення ТМЦ, Змінний звіт виробництва, Передача в переробку, Надходження з переробки, Акту незавершеного виробництва, Довідки про обсяг наданих послуг простого ДВ, Закриття загальновиробничих витрат, Довідки про здачу продукції на склад ГП,

Відвантаження ГТ, Довідки про реалізацію продукції.

Тема 10. Автоматизація зведеного обліку і складання звітності

Порядок формування документа «Закриття місяця». Регламентні операції документа.

Визначення фінансових результатів в бухгалтерському обліку. Порядок формування документа «Фінансовий результат». Формування регламентованої звітності.

Змістовний модуль 3. Змістовний модуль 2. Особливості автоматизації обліку з прикладною програмою «М.Е.Дос».

Тема 11. Ознайомлення з комп'ютерною програмою «М.Е.Дос». Реєстрація підприємства.

Порядок здійснення реєстрації підприємства в системі.

Ознайомлення з комп'ютерною програмою. Ознайомлення з розділами програми: «Звітність», «Облік ПДВ», «Облік акциз», «Первинні документи», «Аналіз діяльності», «Довідки державних органів», «Довідники «Адміністрування», «Служба підтримки», «Твій час» та її модулями.

Принципи роботи з довідковою інформацією. Створення довідників: контрагентів, номенклатури. Виконання дій з довідниками. Створення звітів, правила заповнення та редагування.

Тема 12. Податок на додану вартість. Акцизний податок

Облік ПДВ. Порядок формування податкових накладних, реєстру отриманих та виданих податкових накладних, податкової декларації з ПДВ.

Облік акцизного податку. Порядок формування розрахунку акцизного податку з підакцизних товарів та заповнення податкової декларації з акцизного податку.

Тема 13. Єдиний внесок на загальнообов'язкове соціальне страхування. Податок на доходи фізичних осіб.

Єдиний внесок на загальнообов'язкове соціальне страхування. Порядок формування довідників, документів та звітів.

	<p>Податок на доходи фізичних осіб. Порядок формування довідників, документів та звітів.</p> <p>Тема 14. Податок на прибуток підприємств. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності.</p> <p>Податок на прибуток підприємств. Порядок складання податкової декларації з податку на прибуток</p> <p>Спрощена система оподаткування, обліку та звітності. Порядок складання податкової декларації з єдиного податку.</p> <p>Тема 15. Інші податки</p> <p>Туристичний збір. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Порядок формування документів.</p> <p>Екологічний податок. Порядок формування документів.</p>		
Міждисциплінарні зв'язки	«Фінансово-грошова система», «Фінансовий облік», «Економічний аналіз», «Податкова система та оподаткування», «Ціноутворення», «Інформатика і комп'ютерні системи».		
Система оцінювання	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
	90-100	A	відмінно
	82-89	B	добре
	75-81	C	задовільно
	68-74	D	задовільно
	60-67	E	задовільно
	35-59	F X	незадовільно з можливістю повторного складання
	1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Інформаційне забезпечення	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI : URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text 2. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV : URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text 3. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV : URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text 4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV : URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text 5. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV : URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text 6. Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР : URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр#Text 7. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI : URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text 		

8. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
9. Про платіжні послуги : Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
10. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг : Постанова Нац. банку України від 29.07.2022 № 163 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text>
11. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : Постанова Нац. банку України від 29.12.2017 № 148 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text>
12. Про відпустки : Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр#Text> .
13. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21.06.2012 № 5007-VI : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>
14. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : Закон України від 06.07.1995 № 265/95-ВР : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-вр#Text>
15. Про затвердження Інструкції про порядок позначення роздрібних цін на товари народного споживання в підприємствах роздрібною торгівлі та закладах ресторанного господарства : Наказ М-ва зовніш. екон. зв'язків і торгівлі України від 04.01.1997 № 02 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0004-97#Text>
16. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ М-ва фінансів України від 02.09.2014 № 879 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>
17. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ М-ва фінансів України від 24.05.1995 № 88 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>
18. Бутенко Т. А., Сирий В. М. Інформаційні системи та технології: навчальний посібник. Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2020. 207 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/4849/1/INFO_SYSTEMS_20.pdf
19. Єганов О. Ю., Ажищев В. Ф., Погорєлова О. В., Баланенко О. Г. Інформаційні системи і технології обліку: Монографія. 2-е видання, перероблене і доповнене. – Warsaw: RS Global Sp. z O.O., 2020. 131 с. URL: <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/download/13/13/41-1?inline=1>
20. Чабанюк О.М. Кузьмінська К.І. Облік і оподаткування у торгівлі та підприємствах ресторанного бізнесу: Навч.посібник.-К.: Алерта, 2019. 214с.
21. Ярошевич Н.Б. Фінанси, гроші та кредит: Підручник.-Львів: «Новий Світ-2000», 2024. 414с.

Допоміжна

1. Марушко Н.С. , Гончарук Я.А. Інформаційні системи і технології в обліку. Навчальний посібник.-Львів: «Магнолія 2006», 2024. 400с.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України URL: <http://www.sfs.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства економіки України URL: <http://www.me.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів URL: <http://minfin.gov.ua>